

ВАРТОВА БАШТА

Вісник
Слового Царства

"І зрозуміють, що я - Єгова".

Езекиїла 35:15

The Watchtower
Announcing Jehovah's Kingdom
Wartowa Bashta (Ukrainian Edition) Monthly
Ten Cents Copy - One Dollar a Year
\$1.50 in Foreign Countries

VOL. LXI   МІСЯЧНИК   № 5
Травень,   (May)   1940

ЗМІСТ:

ТЕОКРАТІЯ	67
Видімі представителі	67
Замір	68
Обітниця	69
Ворог	69
Посаджений на престолі	70
Вимоги	71
Мир	72
"Інші вісти"	73
СІТИ (Докінчення)	75
Великий	75
Звітка царства № 5	66
Українській вістник потіхи	66

'ВИ СВИДКИ У МЕНЕ ШО Я - БОГ ГОВОРИТЬ ЄГОВА' - Іса. 43:12

Ukrainian Monthly, published by

WATCH TOWER BIBLE & TRACT SOCIETY

117 Adams St.,

Brooklyn, N.Y., U.S.A.

OFFICERS

J. F. RUTHERFORD, *President* W. E. VAN AMBERGEN, *Secretary*

"Діти твої навчати не сам Єгова, і великий мир і гаразд буде
проміж синами твоїми." — Ісаї 54:13.

СВЯТЕ ПИСЬМО ВПРАЗНО УЧИТЬ

ЩО ЄГОВА є єдиний справдішній Бог, існуючий од віків до віків, Сотворитель неба й землі й Давець життя своїм сотворінцям; що Їгоєс був початком Їго творіння, і Їгоєс активним чинником у творінні всіх речей; що Їгоєс є тепер Господом Ісусом Христом у славі, одягнений в усюгу силу в небі й на землі, і є Головним Виконавчим Чинником Єгови.

ЩО БОГ сотворив землю для чоловіка і звершеного чоловіка для землі й помістив Їгоєс на ній; що чоловік добровільно переступив Божий закон і був засуджений на смерть; що з причини Адамового переступу всі люди родяться грішниками і без права до життя.

ЩО ІСУС стався чоловіком, і що чоловік Ісус перетерпів смерть, щоб набути піну викупу для послужних з людства; що Бог воскресив Ісуса до божественної природи і вивіснив Їгоєс в небі понад всі інші істоти й понад всі інші ймена й одягнув Їгоєс в усюгу силу й владу.

ЩО ЄГОВА ОРГАНІЗАЦІЯ є теократичною якої ймає — Сион, і що Ісус Христос є головним Урядником її й правильним Царем світа; що помазави її вірні послідовники Ісуса Христа є дітьми Сиону, членами Єгової організації і Їгоєс свідками, яких завдання її припадає є свідкувати про всеняшність Єгови, звіщати про Їгоєс задухи ізглядом людства, як про це є записано в Біблії, і нести озові царства усім, що бажають довідатись про них.

ЩО СВІТ скінчився, і Єгова посадив Господа Ісуса Христа на престолі владі, який скинув Сатану з неба й зачав установляти Боже царство на землі.

ЩО ПОМІЧ і благословення людей землі можуть прийти лише через царство Єгови під Христом, яке тепер зачалось; що наступає велика діло Господнє буде знищення сатанської організації й установлення справедливості на землі, і що в тому царстві люди доброї волі, що переживуть Армагедон, будуть даліше виконувати Божий приказ "сповідайте землю" праведними людьми.

ПОНОВІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ НА БЛАНКУ.

Бланк відправлений вам один місяць перед закінченням вашої підписки на *Вартову Башту*, потрібно заповнити і відправити в бюро в Брукліні, або філіал бюро в країні де ви проживаєте. Слуги зборів чи особи, коли подають заявки на поновлення для *Вартової Башти* повинні завжди використовувати ці бланки. Заповнивши ці бланки ви є запевнені у подальшому одержанні *Вартової Башти* з часу закінчення підписки і без припинення. Це буде також великою поміччю, якщо ви вкажете на бланку ваше ім'я і будь-яку зміну місяця вашого проживання.

"ЗВІСТКА ЦАРСТВА" № 5

Тепер випущена! Чудова для загального розповсюдження від дому до дому в додаток до вашої регулярної роботи свідництва від дому до дому або де інше. Це нове видання опубліковує статтю "Спіймані в сіті" видано президентом Товариства, що остерігає людей проти поступовань що заманюють в пастку всіх людей для їх знищення під виглядом релігії. Громади свідків Єгови, що бажають взяти участь у розповсюдженні "Звістки царства" № 5 повинні зробити замовлення через їх зборових слуг. 1 долар за 1000 копій в малих замовленнях.

ЙОГО МІСІЯ

ЦЕЙ журнал видається в тій цілі, щоб допомогти людям пізнати Бога Єгову і Їгоєс задухи, як не вони є подані в Біблії. Він містить науку Святого Письма для особливої помочи свідків Єгови й всіх людей доброї волі. Він поміщує відповідний матеріал для проповідування через радіо й інші средства публичного навчання з Святого Письма.

Він точно тримається Біблії як авторитету свого навчання. Він зовсім вільний і відокремлений від усіх партій, соціалістичних організацій. Він всецільно й безумовно стоїть за царством Бога Єгови під Христом, Їгоєс одлюбленим Сином. Він не є догматичний, а радше заохочує до вважного й критичного студіювання у світі Св. Письма. Він не мішається в ніякі суперечности, які Їгоєс сторінки не є отворені для особистих справ.

Річна Передплата

У злучених Державах випише \$1.00, в Канаді й інших краях \$1.50; у Великій Британії, Австралії, і в Південній Африці 6 ш. Передплату в Злучених Державах треба вислати через поштовий переказ, експрес ордер, або банківний переказ. В Канаді, Англії, Південній Африці й Австралії передплату треба вислати впрод ст відділів у тих краях. З інших країв передплату можна неслати до бюро в Брукліні, та лише через міжнародний пошто-вий переказ.

Закордонні Бюра

British . . . . . 34 Craven Terrace, London, W. 2, England
Canadian . . . . . 40 Irwin Avenue, Ontario, Canada
Australasian . . . . . 7 Beresford Road, Strathfield, N.S.W., Australia
South African . . . . . Boston House, Cape Town, South Africa

Просимо в кожному случаї адресувати на Ім'я Товариства.

(Цей журнал виходить у кількох мовах.)

Всі щирі студенти Біблії, що з причини немочей, убожества або якогось нещастя не можуть заплатити передплату, такі можуть отримати *Вартову Башту* даром, якщо вони випишуть анкету до видавців раз у рік, зазначаючи причину такої аплікації. Ця анкета раді допомогти бідним, та поштова регула вимагає письмовної аплікації кожного року.

Увага до передплатників: Послідку за отриману передплату нову чи відновлену ми не вислаємо, хіба о це попросять. На пресьбу зміняємо адреса в протягу одного місяця. Одня місяць перед скінченням передплати, вислаємо карточку-повідомлення з журналом.

Yearly subscription price, \$1.00; Canada and foreign, \$1.50.
Entered as second-class matter February 14, 1924, at the post office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ТЕОКРАТИЧНА КОНВЕНЦІЯ СВДКІВ ЄГОВИ

Очевидне провідництво Господа указує, що всі любимці Теократичного Правительства Бога Єгови повинні зібратися на загальній конвенції в 1940 р. Місто Колумбус, Огайо, було вибрано як ключ або головне місто для п'ять-денної конвенції свідків Єгови, яка відбудеться від 24 до 28 липня. Про це звідомляємо зараня, щоби свідки Єгови і інші люди доброї волі мали відповідну нагоду покермувати своїми справами і прибути до Колумбус, Огайо, або якогось іншого міста, що буде сполучене дротом і установлений голосо-апарат.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСТНИК ПОТІХИ

Українській журналу Потіхи, котрий виходить під ім'ям "Вістник Потіхи", не буде висланий Канадським примирникам можливо якісь короткий час. Кілька-найцять числів цього журналу Комітет Цензури завернув назад.

Канадські примирники цього Українського журналу, можуть писати до Вартової Башти, 117 Адамс Стрит, Бруклін, Н. Й., а Товариство пішло ім Вістник Потіхи в Англійській мові поки не скінчиться їх пре-номерата, або поки Вістник Потіхи знов не буде висланий до Канади в Українській мові.

ВАРТОВА БАШТА

ВІСНИК ЄГОВОГО ЦАРСТВА

VOL. LXI

Травень, 1940

№ 5

ТЕОКРАТІЯ

[Переложено з англ. "Вартової Башти" з 1-го грудня, 1939]

"Хто вийде на гору Господню, і хто буде стояти на святому місці його?" - Пс.24:3.

Єгова є Всемогучий Теократ. Ісус Христос є Царем, котрого Єгова посадив на престолі і вислав володіти. "Се ж я помазав царя мого над Сионом, святою горою мою". (Пс. 2:6) "Єгові належить земля і вся повня її; круг землі і хто живе на йому". (Пс. 24:1, *Роттердам*) До свого могучого Царя, Ісуса Христа, якого посадив на престолі, Єгова промовляє отцими словами: "Проси в мене, й дам тобі народи в наслідде, а кінці світа у владінне." (Пс. 2:8) Ісус Христос просив в послушенстві до розпорядження свого Отця, і тепер Він ставсь правильним Володарем світа, а отже Управителем і Виконавчим Чиновником ділаючого для великого Теократа.

²Отже Теократія це Єгове правительство над світом через Ісуса Христа справедливого Управителя. "Буде час, що на царстві сидітиме правий, та й князі його правитимуть по закону". (Іса. 32:1) Князі уживатимуть власти в точній гармонії з рішенням Царя, Ісуса Христа. Таке є правительство, або велике царство відносно котрого Ісус сказав своїм ученикам молитися до Бога Єгови: "Нехай прийде царство твоє. Нехай буде воля твоя, як на небі, так і на землі." - Мат. 6:10.

ОРГАНІЗОВАНА

³Організація Теократії, як відкриває Писання, це є: Всемогучий Бог "котрого єдиного імя Єгова", Всевишній є Творець, Будівничий і Організатор; Його єдинородний і олюблений Син, Ісус Христос, є Виконавчим Чиновником Бога Єгови, котрого Бог зробив Царем світа; і співучасники з Ісусом Христом,

які з ласки і вибору Єгови становлять 144000 членів взятих з між людей, котрі доказали вірність і стали "священниками Божими і Христовими", і котрі "царюватимуть з Ним." (Одкр. 1:6; Одкр. 20:4, 6) Є "один Бог і Отець усіх, що над усіма." (Єфес. 4:6) Є один Господь і Спаситель, Ісус Христос, "посередник між Богом і людьми." (1 Тим. 2:5, 6), якого Бог зробив Господом і Христом (Діян. 2:36); і одне тіло, котрого Ісус Христос є Голова. (Єфес. 1:22; 4:15) Такий є короткий опис столичної організації Бога Єгови і котра символічно названа Сион. (Пс. 132:13) "Бо Господь [Єгова] вибрав собі Сиона, бажав його собі за оселю. Ось місце мого вічного спокою; ту оселюся, бажав бо я того. Буду щедро благословити іду його, вбогих хлібом досита нагоду. Священників спасенням зодягну, і побожні люде його радуватись будуть." (Пс. 132:13-16) "Коли Господь відбудує Сион, явиться в славі своїй." - Пс. 102:16.

ВИДИМІ ПРЕДСТАВИТЕЛІ

⁴Урядова або столична організація знана як "Сион" є невидима для людських очей. Вона являється новими небесами справедливості. Писання даліше відкривають, що Теократія буде мати видимих представителів на землі, які будуть виконувати задачі управителів під керівництвом і наглядом теократичного Царя. Такі люди в старинних часах називалися "отцями" в Ізраїлі. Вони доказали їх вірність до Бога Єгови і стануться дітьми Христа і Його представителями на землі. Ця організація є описана через апостола Петра як "нові небеса і нова земля, в котрих правда домує." - 2 Пет. 3:13.

⁵144000 членів тіла Христа є назначені

“малим стадом”, і мають часть з Ісусом Христом в Його царстві. (Луки 12:32; 22:28-30) Видимі представителі теократичного Царя є назначені “князями по цілій землі.” (Пс. 45:16) Вислів “князь”, ужитий в цьому тексті, значить управитель, володар або розпорядник.

⁶ Писання відкриває іншу класу людей, котрих Господь збирає до себе і котрі отримають вічне життя на землі, і яка-то громада загально є названа Його “інші вівці” і “велика громада.” (Йоана 10:16; Одкр. 7:9-15) Ті “інші вівці” є приведені під повне керівництво і контроль Господа Ісуса Христа, теократичного Царя, і під Його керівництвом вони виконують божественний мандат “множитись і наповнити землю.”

ЗАМІР

⁷ Є це конечною необхідністю для людей що бажають жити, довідатися про замір Єгови, а особливо про Його Теократичне Правительство. Свій замір Бог відкриває через своє Слово, Біблію, і причина цієї публікації Вартової Башти є, щоб допомогти людям доброї волі до Бога пізнати Його замір, відносно Його ласкавої провізії для послужних людей. Бог Єгова сотворив землю для чоловіка щоби він жив на ній. “Сотворив я землю, создав на ній й чоловіка; я - моя рука розпростерла небеса, та й усьому воїнству їх дав я закон. Так бо говорить Господь, сотворитель небес, - він, Бог, що создав землю й приспособив її; він же утвердив її, та й не надармо сотворив її, він приспособив її, щоби на ній жили: Я - Господь, а иншого нема.” - Іса. 45:12, 18.

⁸ Земля буде заселена людьми; цебто так сказати, людськими сотворіннями які житимуть на землі вічно і ніколи не вмиратимуть будучи послужними до Теократичного Правительства. Небагато людей тепер на землі вірять добрій новині відносно Теократії, однак ті правди є вияснені і запевнені самим Господом. Через своє незмінне Слово, Він заявляє: “Я бо сказав - і доведу се до кінця; призначив - і здійснию.” (Іса. 46:11) “Мое слово до мене не вертається в порожні, але виконає те, для чого я післав його.” (Іса. 55:11) Ті, що становитимуть “інші вівці” Господа, себто, велику громаду, мусять тепер дістати поучен-

ня про замір Єгови і мусять всецїло вповати на Його Слово. Отже це є необхідним прийняти Його поучення, як зазначено в Його Слові, і пильно студіювати те Слово разом з посібниками о які постарався Бог для вирозуміння того ж Слова в цьому часі. Бог Єгова є “Джерелом життя”; “Від Господа спасення.” (Пс. 36:9; 3:8) Всі, що живуть мусять угаджати Богу, а тому мусять вірувати, що Бог існує і що Він нагороджує тих, що пильно шукають Його. (Жид. 11:6) Вони мусять знати, що Ісус Христос є Відкупителем вірних людей, і що Бог постарався щоби дати життя послужним людям через Ісуса Христа, і що нема іншого імені за допомогою чого люди могли б спастися, і отримати життя. (Діян. 4:12; Рим. 6:23) Ті, що є доброї волі мусять тепер скріпляти себе цими Біблійними текстами і вважно взяти їх до уваги.

⁹ Бог сотворив чоловіка звершеним сотворінням і зробив його життя залежним від цілковитого послушення до Божого закону. Диявол спонукав щоби чоловік збунтувався проти Бога, і його непослух запровадив гріх у світ. Таким чином непослушення стягнуло смерть на людей. Всі потомки того чоловіка родилися в грісі, що значить, що вони не мали права до життя. (Рим.5:12; Пс. 51:5) Тоді диявол у тому бунті злобно заявив перед Богом що він зможе намовити всіх людей не слухатися Бога і проклинати Його, і цим чином він зробив визов Богу поставити людей на землі котрі б залишилися вірними до Єгови. (Йова 2:5) Той лукавий визов підняв питання відносно того, хто є всевишній, Єгова Бог чи диявол? Бог міг був зараз же знищити диявола і цим доказати свою всевишність, однак вподобалось Йому, дати дияволу повну нагоду доказати свій лукавий визов, і коли він зазнає невдачі, тоді всі сотворіння мусять побачити і признати всевишність Бога Єгови, і навчитися, що життя вічне може бути дане лише через повне послушення до Божого закону. Єгова тоді сказав до диявола: “Та задля цієї причини Я дозволив тобі залишитися, щоби на тобі показати потугу мою, і щоби вони могли проголосити ім'я моє по всій землі.” (2 Мойс. 9:16, Лезер) Від тієї заяви перейшли століття і диявол дістав повну нагоду щоби доконати свого лукавого визова. Та він зазнав цілковитої невдачі, і знає, що короткий його час. - Одкр. 12:12.

ОБІТНИЦЯ

¹⁰ Єгова дав своє Слово, що Він виведе "насіння", котре розчавить диявола у відповідному часі. (1 Мойс. 3:14) Тоді Бог творив пророчі образи предсказуючи цим свій замір, і до цього Він уживав Авраама, Ісаака і Якова, і інших праведників. До Авраама Він сказав: "Внаслідок потомство твоє царини ворогів своїх. І благословляться в потомстві твому всі народи землі." (1 Мойс. 12:3; 22:10-18) В цьому образі, в останньому наведеному тексті Авраам приніс свого сина Ісаака в жертву. Тут Авраам представляв Бога Єгови а Ісаак представляв Ісуса Христа, котрий є дійсним насінням обітниці. Той прообраз предсказував, що Бог дозволить своєму олюбленому Сину, котрого Ісаак представляв, бути представленим яко жертва.- Гал. 3:16, 26-29; 4:28.

¹¹ Яків, який також є названий "Ізраїль", був внуком Авраама, і був також ужитий Єговою до роблення пророчих образів відносячихся до Теократичного Правительства. Яків представляв Христа, себто, Ісуса Христа, Голову і членів "Його тіла." (Єфес. 5:23, 30) Це пророцтво є записане в Біблії, а іменно: "Сходить зоря із Якова, здійсмається берло [символ володаря] з Ізраїля... Із Якова вийде той, хто царів з їх престолів покидає, і пустками городи поробить." - 4 Мойс. 24:17, 19.

¹² Юда був сином Якова і відносно нього було записане це пророцтво: "Скіпетр не відійде від Юди, і не похитнеться берло володаря між колінми його аж прийде Шілог і йому покірність народів." (1 Мойс. 49:10, А.Л.В.) Те пророцтво предсказувало Ісуса Христа, Месію, Царя світа, великого Екзекутивного Чиновника Теократії. Ісус Христос є "Лев, що з роду Юдиного" і "Зоря Ясна і Рання." (Одкр. 5:5; 22:16) Отже Бог ужив Авраама, Ісаака і Якова зробити пророчі образи предсказуючи прихід Христа, Царя і Того, хто буде чинним Володарем великого Теократичного Правительства. (Для більш подрібного розглянення цієї справи гляди книжку Правительство сторінки 88-130.) Що це стоїть в замірі Єгови, через свого Царя знищити диявола, всю його роботу і його організацію, то про це є пребагато показано в Св. Письмі. "Хто робить гріх, той від диявола, бо від почину диявол грішить. На се явився Син Божий, щоб зруйнувати діла диявола." (1

Йоана 3:8; Жид. 2:14; Пс. 110:2-5) Триумф Теократичного Правительства буде цілковите оправдання імені Єгови і Його Слова. Ісус Христос, Цар є Оправдателем Єгови і Той хто виконує заміри Єгови. Від Авеля й до Йоана Хрестителя були люди, що мали віру в обітницю, що Єгова установить своє Теократичне Правительство і їх надія спочивала на те обіцяне правительство. Задля їх віри вони отримали Боже призначення і в Його назначенім часі, вони дістануть повну нагороду.

РОЗВИТОК

¹³ Довгий період часу пройшов від бунту в Едені аж до приходу Ісуса. Зачаття дитяти Ісуса не було силою чоловіка, а силою духа Всемогучого Бога. (Мат. 1:20-25) Тому Ісус родився святим, чистим, безвинним, непорочним і без гріха, що значило, що Він посідав право до життя. (Жид. 7:26) Бог спричинив, що Ісус родився як чоловік з тіла і крові, щоб Він міг бути Відкупителем чоловіка і Царем Теократичного Правительства. Відповідно до цього Ісус заявив: "Я на се родивсь і на се прийшов у світ." (Йоана 18:36, 37) Про народження дитини Ісуса, сповістив ангел Всемогучого Бога. (Луки 2:10, 11) Тридцять років по народженню Ісуса, Бог Єгова "помазав" Його, що значить, що Єгова припоручив Йому виконати замір заради якого Він був посланий. (Мат. 3:16, 17; Деян. 10:38) Тому як тільки Ісус Христос розпочав роботу яка була припоручена Йому до виконання, Він зачав своє свідцтво, заявляючи, що "наближилось бо царство небесне." (Мат. 4:17) Він тоді був помазаний на Царя Теократичного Правительства, і будучи тоді присутнім на землі, було це дійсною правдою, що царство прийшло. З тої хвилі і надалі, розвиток царства поступав уперед.

ВОРОГ

¹⁴ Сатана диявол є противником Бога і ворогом чоловіка. Від часу помазання Ісуса, сатана зачав свою роботу противлення в змаганнях знищити Ісуса Христа. Він поклав перед Ісуса те, що мало принести знищення Ісусові, на коли б Він тому піддався. Сатані це не вдалося, і Ісус тоді виразно заявив, що хто живе має поклонитися тільки Богу Єгові. (Мат. 4:1-11) Опісля диявол уживав всяких

можливих средств щоб противитись Ісусу і Його роботі, і головним інструментом, якого уживав диявол, були релігійоністи і їх провідники головно знані як "фарисеї" або духовенство того часу. Бог остерігав Ізраїльтянів, що релігія це сіть диявола, та Ізраїльтяни відмовились звернути увагу на ту осторогу і будучи проваджені страхом до людей вони упали в сіть диявола. (5 Мойс. 7:25; Пс. 106:36) Релігійні провадарі, знані як "фарисеї" піддавшись впливу диявола впали в його сіть, і зробили Слово Боже безвартісним через наущення і практикування релігії. Ісус повідомив тих релігійоністів, що вони були знаряддям диявола, і будучи сліпими, вони провадили сліпих людей, й відвернули їх від Бога і Його Слова. (Йоана 8:42-44; Мат. 15:14) Диявол постійно уживав релігійних провідників до переслідування Ісуса Христа, і в кінці трьох з половиною років те противенство досягло цілі, що Ісус будучи арештований і засуджений, на підставі фальшивого свідоцтва за злочин зради, був страчений через прибиття до дерева, наче б Він був проклятим грішником. Потім ужив тих самих релігійних провідників підкупити людей, щоб ті свідкували, що тіло Ісуса викрали з гробу, і це вони зробили з ціллю тримати людей в несвідомості щодо Ісусового воскресення. (Мат. 27:62-66; 28:12-15) Диявол через своє релігійне духовенство відчувсь задоволений що він розрушив Божий замір. І знову диявол зазнав невдачі.

¹⁵ Чому Ісус мав терпіти, будучи звершеним чоловіком і помазаним на Царя? Він доказав, що чоловік може перенести найбільші терпіння, і в той самий час залишитися вірним Богу. Цим чином Він цілком опрокинув лукавий визов який сатана зробив Єгови. З причини свого повного послушенства серед найбільш лихих обставин Він доказав свою повну згоду з Єговою: "Хоч і Син Він був, тільки ж навчивсь послуху через те, що терпів, і, звершившись, ставсь усім, що слухають Його, причиною спасення вічного." (Жид. 5:8, 9) Він засвідкував, що всі хто отримає Боже признание мусять бути вірними.

¹⁶ Чому Ісус мав змерти? Він не змер із-за того, що вчинив якесь зло. Ісус умер наче грішник, однак Він був без гріха, святий і невинний. Він доказав, що чоловік може бути правдивим і цілковито послухним Богу аж до

смерти. З причини цілковитого послушенства Ісуса, Бог підніс Його зі смерти і вивисив до найвищого становища після Єгови, в Теократичнім Правительстві: "І здававшись видом, яко чоловік, принизив себе, бувши слухняним аж до смерти, смерти ж хрестної. Тим же і Бог Його високо возніс, і дав Йому імя більше всякого імени, щоб в ім'я Ісусове приклонилось усяке коліно, що на небі, і на землі, і під землею, і щоб усякий язик визнавав, що Господь Ісус Христос у славу Бога Отця." - Филип. 2:8-11.

¹⁷ Кров-життя Ісуса, звершеного чоловіка вилята в смерть, достарчила викупну ціну за людей, які стались грішниками через наслідство і які через віру, приймуть Його як Спасителя. Отже Ісус є Вибавителем, Відкупителем і Визволителем тих, що вірять в Нього і сповняють Божий закон. (Йоана 3:16) Гріх Адама стягнув смерть на все людство. Послушенство Ісуса аж до смерти відокрило дорогу для людей отримати життя і прийняти його як дарунок: "Отець любить Сина, і все дав у руки Йому. Хто вірує в Сина, той має вічне життя; а хто не вірує Синові, не бачитиме життя, а гнів Божий пробуває на йому." - Йоана 3:35, 36.

¹⁸ Ісус умер як чоловік, а воскрес до життя духом з повною силою і властю дати життя всім, що вірять і є послухні Йому. "Тому що й Христос, щоби привести нас до Бога, один раз пострадав за гріхи наші. Праведник за неправедних, що був умертвений по тілу, но ожив духом." (1 Пет. 3:18) "Тим же оце, як через провину одного на всіх людей осуд, так і через праведність одного на всіх людей оправданне життя. Яко бо через непокору одного чоловіка грішними зробились многи, так і покорою одного праведниками зробляться многи." (Рим. 5:18, 19; 6:23) Він "був мертвий", але тепер Він "живе по вічні віки" і є правильним Царем світа. (Одкр. 1:18) Яко Відкупитель і Вибавитель чоловіка, Ісус Христос є одягнутий у власть і силу дати життя тим, що вірять і є послухні Йому. "І звершившись, ставсь усім, що слухають Його, причиною спасення вічного." - Жид. 5:9.

ПОСАДЖЕНИЙ НА ПРЕСТОЛІ

¹⁹ Ісус був пробуджений до життя як "життя-даючий дух" і вивиснений до неба більш дев'ятнадцять століть тому назад. (1 Кор. 15:45, А.П.В.) Та чи зачав Він панування

як Цар зараз же по своїм вивисненню? Ні! Тому що це не був Єговою назначений час для його царювання. Коли Ісус вознісся на небо, тоді Єгова сказав до Нього, як про це є написано: "Сядь праворуч коло мене, доки не положу ворогів твоїх підніжком тобі в ноги!" (Пс. 110:1) Відносно цього є написано: "Він же, принісши одну жертву за гріхи, сів на завсіди по правиці Бога, дожидаючи далій, доки положаться вороги Його підніжком ніг Його." - Жид. 10:12, 13.

²⁰ Сталось це в 1914р., що період очікування про що зазначено в повисшій тексті, прийшов до кінця, і тоді Бог посадив Ісуса Христа на престолі і вислав його володіти. (Пс. 110:2) "Се ж я помазав царя мого над Сионом, святою горою мою." (Пс. 2:6) "Приняв еси силу Твою велику і воцарився еси. І розгнівались погане, і настиг гнів твій." (Одкр. 11:17, 18) Сповнення цього пророцтва прийшло восени 1914р., і це дальше є поперте пророчими словами Ісуса і фактами, які прийшли в сповненню Його пророцтва. - Мат. 24:3-8.

²¹ Від воскресення Ісуса і аж до часу, коли Він засів на престолі як Цар, Бог Єгова приготував і розвивав свою царську організацію. Господь виконував цю роботу через проголошення Його заміру як зазначено в Його Слові, щоб ті, що чули і увірували в Господа Ісуса Христа як Відкупителя і Царя і котрі тоді вповні посвятаються Богу і Христу, отримали нагоду доказати своє цілковите послухенство до Бога. Апостоли і інші вірні люди були послухними аж до смерті і отримали обітницю мати участь з Ісусом Христом в Його воскресенню і Його царстві. Задля тієї причини вони мусли чекати другого приходу Христа, Його окороновання як Царя, та збудування Єгової головної організації. Про це апостол сказав зараз же перед своєю смертю: "Мене бо вже на жертву наготовлено, і час мого відходу настав. Боротьбою доброю я борюся, дорогу скінчив, віри додержав. На останок готовиться мені вінець правди, котрий оддасть мені Господь того дня, праведний суддя, і не тільки мені, та і всім, хто полюбив явленне Його." - 2 Тим. 4:6-8.

²² Ця обітниця відноситься до вірних апостолів і інших, які доказали подібну вірність, що вони матимуть часть з Ісусом Христом в Його царстві, або Теократичнім Правительстві. (Луки 22:28-30) До цих Ісус промовляє отці слова: "Будь вірний аж до

смерті, і дам тобі вінець життя." - Одкр. 2:10.

²³ Ці вірні одиниці є "малим стадом", вибрані з-між людей бути свідками для імені і царства Бога Єгови. (Діян. 15:14) Вони є свідками для Єгови. Ці вірні одиниці становлять духовий храм Бога, котрого Ісус Христос є Головою. (1 Кор. 3:16; 2 Кор. 6:16) Сталось це в 1918р., т.е., три з половиною роки по окоронованню, що Ісус Христос негайно прийшов до храму Єгови. (Мал. 3:1-3) Тоді настав час для воскресення вірних апостолів і інших вірних, що повмирили по них, і відносно котрих апостол свідкував в 1 Сол. 4:13-17. Будучи воскресшими, вони були приведені до Сиону, Божої столичної організації. Тоді Ісус піддав посвячених на землі огняним пробам як зазначено про це в Мал. 3:1-4. Призані одиниці були збудовані в Сионі, себто в храмі, щоби вони могли приносити Єгові жертву в праведності, ставшись Його вірними свідками. Загально ті призані члени названі Господом як "вірний і розумний слуга", котрому Він припоручив інтереси свого царства на землі. (Мат. 24:45-47) Всі такі мусять від тепер і надалі доказати свою вірність і відповідати божественним вимогам на коли вони бажають бути навіки в царській організації, великого Теократичного Уряду.

ВИМОГИ

²⁴ Хто з посвячених буде зроблений частю Теократичного Правительства? Давид, пророк і цар Ізраїля, представляв Ісуса Христа, великого Пророка і у відповідь на повисше питання висказав в цьому пророцтві: "Хто вийде на гору Господню, і хто буде стояти на святому місці його?" (Пс. 24:3) Після іншого перекладача цей текст звучить: "Хто вийде на гору Єгови? І хто буде стояти на святому місці його?" (Ротердам) Це питання ясно указує, що декотрі можуть увійти в храм і бути оправданими, а опісля не зможуть встояти або остатися в храмі через своє занедбаня задоволити вимоги. Написано, що все в храмі мусять звіщати величчє Єгови. - Пс. 29:8.

²⁵ Вони мусять звіщати хвалення Йому і будучи Його вірними свідками вірно виконувати прикази Господа. (Жид. 13:15) Господь Ісус повідомляє відносно тих, що зблзнилися і стали беззаконними, що Він пішле своїх ангелів вибирати їх із царства,

т.е., усуне їх із храму: "Пошле Син чоловічий ангели свої, й позбирають вони з царства Його все, що блазнить, і всіх, що роблять беззаконне." – Мат. 13:41.

²⁶ Ті з Духа народжені одиниці на землі що увійшли в храм і отримали Господне признание на суді, становлять останок громади храму; всі вони мусять бути свідками для Єгови. (Іса 43:10-12) Кожен з них мусить проголошувати ім'я Боже на землі перед Армагедоном. (2 Мойс. 9:16) Всі такі отримали приказ 'проповідувати цю євангелію царства по всій вселенній на свідоцтво' (Мат. 24:14) Отже останок становить "ноги Його", себто останні члени тіла Христа на землі, і що вони є свідками для Єгови, вони несуть добру новину до тих, що мають вуха до слухання. (Іса 52:7) Ті що були зібрані до храму, і котрі опісля занедбали або відмовились сповняти прикази Господа не можуть остатися в храмі.

²⁷ Тоді ставиться питання: "Хто буде стояти на святому місці його?" Що значить, хто останеться в столичній організації Єгови? Господь відповідає: "Ті, в кого безвинні руки і чисте серце, хто душею не пуститься на лукавство, і не присягне криво. Тому буде благословенне від Господа і справедливість від Бога спасителя його." – Пс. 24:4, 5.

²⁸ Ті, що були приведені на "святе місце", тобто храм, мусять посвятити свої здібності чинити правду і справедливість в послушенстві до Божого закону, і мусять відмовитися торкатися, або мати що-небудь до чинення з диявольською організацією, котра є нечистою. "Серце" це гніздо несамололюбства, або любови, отже останок мусить бути несамолобно посвяченим великому Теократу і Його Царю. Такі не повинні бажати або шукати пустих річей, що значить, що вони мусять оминати релігію, котра є сіттю диявола і зневаженням Божого імя. Якщо вони бажать стояти, або остатися на "святому місці", то вони не повинні боятися чоловіка; вони не мають бажати признання людей, або боятися що не зможуть отримати його. Вони повинні боятися Бога і бути пильними всякого часу щоб шукати Його признання. Вони зробили угоду чинити волю Божу, і ту угоду вони мусять вірно дотримувати і виконувати; і що добровільно поламати ту угоду означає, що така особа присягла криво а тому не може остатися на "святому місці". Та угода з Єговою вимагає від сотворіння оминати релігію і проголошувати лише правду.

Останок мусить бути не лише в стані готовності, – він мусить бути радісним свідком Господа, цілком посвятившись Теократичному Правительству. Хто каже, що він служить Богу, а в той самий час співпрацює або старається поєднатися з релігією чи релігійними організаціями, то це значить, що такий поламав угоду з Єговою. Щоб стояти на святому місці, то одиниця мусить цілком і повністю посвятитися Теократу і Його Правительству. Проба, що прийшла на останка в храмі протягом останніх декілька років, показала, що деякі занедбали задовільнити вимоги і були визбрані і зроблені частю "лукавого слуги" кляси, "сина погібелі." – Мат. 24:48-51; 2 Сол. 2:3.

МИР

²⁹ Теократія є правительством мира. Цар Теократії є Володарем Мира і кожен з Його урядової організації мусить бути в мирі з Богом і Його Царем і в мирі з кожним членом царського дому. Відносно Теократа і Його Царя написано є пророчо, відносячися до Його народження і до Його царювання: "Бо хлоп'ятко народилось нам – син даний нам; власть на раменах його, а дадуть імя йому: Дивний, Порадник, Бог кріпкий, Отець будучого віку, Князь мира. Царству його й миру його не буде границь; на Давидовім престолі й царстві він сяде, щоб утвердити й укріпити його судом справедливим від тепер по віки. Ревнива любов Господа Саваота се вчинить." – Іса. 9:6, 7.

³⁰ В Теократичному Правительстві не буде суперечки і не буде кінця миру. Той мир і гармонія мусить панувати серед останка громади храму. Нехай кождий, що сподіється остатися в Теократичному Правительстві пам'ятає про це: що мир мусить всякого часу існувати між останком. Кождий один, що знаходиться в храмі є слугою Бога, і всі з останка загально становлять одно тіло, назване "вірним і розумним слугою", котрим є припоручені справи царства на землі в теперішньому часі. Про це є виразно написано, що Бог розмістив членів в тілі після своєї впадоби. (1 Кор. 12:18) Ніхто в храмі не може добровільно відступитися від Божої організації і служби в ній, і опісля мати вимівку за це, що його збланив інший з Божої організації. Бог судить своїх слуг. "Ти хто еси, що судиш чужого слугу? своєму

панові стоїть він, або падає. Устоїть же, бо здоліє Бог поставити його." – Рим. 14:1-4.

³¹ Бог положив на певних одиницях в своїй організації пильнувати обов'язків, щоб організаційні інструкції були виконані. Отже це є конечним і властивим для такої одиниці, з причини її позиції в Товаристві, т.е., останка в Божій організації, докоряти інших що поступають супроти організаційних інструкцій; але такий докір не є вимівкою чи оправданням щоб спротивитись або відступитись від Господньої служби. – Тим. 5:20; Тита. 2:15.

³² Він зібрав своїх людей до храму, і вся громада храму прийшла до повної і цілковитої єдності в Христі. (Єфес. 4:13-15) Це значить, що всі мусять бути в мирі одні з другими і постійно перебувати в мирі між собою. Коли виявляється що хтось стає схильний до порушення миру серед земних членів громади храму, то це є сильним доказом що такий порушник не належить до храму і що таку особу повиннося оминати. (Рим. 16:17, 18) Всі члени храму, котрі вповні з'єднані в любові мусять непохитно стояти разом. "Що стоїте в одному дусі, і однією душею боретесь за віру євангельську." (Фил. 1:27) Нехай всі громади людей Божих глядять за цим щоб цілковита єдність, мир і гармонія були між ними і щоб вони були всі з'єднані для цілковитого попєртя Теократії. Всі що 'стоять на святому місці' мусять бути всецїло і цілком вірні Теократичному Правительству. Там не може бути ні посереднього ґрунту ані компромісу. Вся храмова кляса є з'єднана будучи помазана духом Господа; і Господь виражає своє задоволення в них, коли Він через свого пророка звертається до них отцими словами: "Глянь, як добре і як любо, коли брати життя вкупі!" – Пс. 133:1.

³³ Нема ніякої вимівки, ані оправдання для кого-будь з останка бути у ворожнечі зі своїми братами, і ніхто з таких остаточно не отримає признання Господа.

³⁴ Гора Сион стала відбудована, і Єгова тоді явився у своїй славі. (Пс. 102:16) Він появився там у представництві свого Царя, Ісуса Христа; отже це є місцем пробутку і діяльності Єгови у поступаючїм ділі Його правительства. (Пс. 132:13-18) Ці Писання тепер відносяться до Єгової організації: "Розшири місце намету твого, розпрости ширше накривала пробутків твоїх; годі тіснитись, - попусти довше верівки твої,

вганяй глибоко в землю приколки наметові; бо ти розпросторишся направо й наліво, а потомки твої загорнуть народи, й населять спустошені города." (Іса. 54:2, 3) "А на Сион-горі буде спасення й буде вона сьвятиною; і дом Яковів візьме в посідання займанщину свою." (Авдія 17) "А Господь – у храмі своєму сьвятому; нехай вся земля мовчить перед ним!" – Аввак. 2:20.

"ИНШІ ВІВЦІ"

³⁵ Цар, Ісус Христос, каже: "І інші вівці маю, що не сієї кошари; і тих я мушу привести, й голос мій почують, і буде одно стадо, й один пастир." (Йоана 10:16) Це ті, що становитимуть "велику громаду". Їх тепер збирає цар, і тим що приходять шукати дороги до життя через віру в Ісуса Христа Він дає прибіжище і охорону в організації Єгови. Спосіб якого уживає Господь до зібрання своїх "інших овець" є той, що Він посилає своїх свідків проголосити до слуху людей вість Єгови про Теократію. (Мат. 24:14) Ісус Христос і члени храму повідомляють, що цар прийшов і що це Теократія достарчає спасення для тих, що є послужні. "І прийдуть вибавителі на Сион-гору." (Авдія. 21) Чуючи радісну новину про Теократію, "інші вівці" Господа приходять з кожного народу, і роду, і язиків, і шукають дороги до життя. (Одкр. 7:9) Ці люди доброї волі приходять в теперішній час і їм є сказано, що вони мусять шукати справедливості і смирності, і чинячи так вони зможуть бути захищені і знайти цілковиту охорону у великому горю, яке вскорі впаде на світ, котрого сатана через довший час був невидимим володарем. – Соф. 2:3.

ВАЖНІСТЬ МИРУ

³⁶ Знову робиться натиск на мир. Це не значить що мир прийде до кожної людини, але що той мир буде даний тим, що є доброї волі до Теократичного Правительства. При народженню Ісуса, післанець Єгови звістив: "Слава на вишинах Богу, а на землі мир, між людьми добра воля." (Луки 2:14, Рот.) Те заявлення з небес обмежує "мир на землі" до тих, що є доброї волі до Єгови і Його правительства через Ісуса Христа. Бути доброї волі, значить, пізнавати і вповні попірати Теократію. Факти показують, що в

теперішнім часі люди доброї волі, котрі довідаються про Теократичне Правительство, з радістю і гаряче попирають його, віддаючи їх посвяту Богу і Його Царю.

²⁷ Релігійні системи засліпили і ошукали много людей. Ця правда головно відноситься до Римо Католицьких церковних систем якими свавільно управляє Єрархія. Многі чесні і щирі одиниці що є утримувані в Римо Католицькій організації жадають справедливості і такі мусять чути правду; і чуючи вість Господа, вони приходять з радістю серця шукати дороги до Сиону, Божої головної організації. Пізнавши правду вони підносять свої серця і голоса з піснями хвалення Всевишньому. (Іса. 35:10) Таким чином тих, що шукають Теократичного Правительства не обмежує жодна світова організація, і щирі одиниці, що шукають правди, виходять з усіх народів і ступають на шлях до життя. Пізнавши Теократію, та велика громада людей доброї волі стає перед престолом Царя і співає хвалення Єгови і Його Оправдателю. Вони зрозуміли, що спасення належиться Єгови а не людям чи будь-якій створеній чоловіком організації. Отже вони співають: "Спасення Богу нашому, сидячому на престолі, і Агнєві." (Одкр. 7:10) Скоро як вони побачили їх привілей повного посвячення Теократії, з того часу і назавжди вони посвятили себе на службу Теократії. "Тим то вони перед престолом Бога, і служать Йому день і ніч в храмі Його; і Сидячий на престолі оселиться в них. Вже не будуть голодні, ані жадні, ані падатиме на них сонце, ані жадна спека; Агнєць бо, що на середині престола, пастиме їх, і водитиме їх до живих жерел вод; і Бог отре всяку сльозину з очей їх." (Одкр. 7:15-17) Вони стались радісними і послухними свідками для імені і царства Всевишнього і цим чином вони лучаться з останком і несуть свідоцтво про це до людей.- Одкр. 22:17.

²⁸ Завважте тепер, що мир і злагода мусять існувати і зберігатися між усіма в Божій організації, і тими, що знайшли охорону під

Теократичним Правительством. Останок в храмі говорить: "Звеселився я, коли казали мені: Ходім до дому Господнього! Наші ноги стоятимуть у брамах твоїх, Єрусалиме!" - Пс. 122:1, 2.

²⁹ Імя "Єрусалим" символічно стоїть для організації Єгови взагалі, цебто, для столичної організації і тих, що знайшли охорону під нею і котрі будуть становити велику громаду. "Єрусалиме! Збудований, як город, кріпко замкнутий." (Пс. 122:3) Сион є столичною організацією над цілою організацією Господа. "Там бо стоять престоли суду, престоли дому Давидового." (Пс. 122:5) Давид згаданий в цьому вірші представляє Вільшого Давида, олюбленого Сина, Ісуса Христа: "Просіть спокою для Єрусалиму! Нехай дасть Бог щасну долю тим, що люблять тебе!" (Пс. 122:6) Цей приказ є даний всім, що є зібрані до Господа, і всім є сказано, що мир мусять бути серед "мурів твоїх": "Нехай буде мир серед мурів твоїх і супокій певний в палатах твоїх!" (Вірш 7) Звідси стає очевидним, що останок і кляса Йонатана з котрих складається "велика громада" є співтоваришами і вони мусять працювати згідно: "Задля братів моїх і другів моїх скажу: мир з тобою! Ради дому Господа, Бога нашого, всякого добра тобі бажаю." (Вірш 8, 9) Там мусять бути цілковита єдність і мир між усіма зібраними до Царя. Останок і Йонатан кляса злучать свої серця разом у любові і будуть вірно помагати одні другим. Єгова ужив Давида і Йонатана зробити прекрасний прообраз цієї єдності: "Як скінчив же він розмову з Саулом, прихилилось серце Йонатана до його, і влюбив його Йонатан як свою душу. І звійшов Йонатан з Давидом у побратимство, бо влюбив його як свою душу. І зняв Йонатан верхню одежу з себе та й оддав Давидові, до того ж і иншу одіж свою, ба й меча й лука й пояса свого." (1 Сам. 18:1, 3, 4) Отже всі, як останок так і кляса Йонатана будуть оціняти тим, що тепер їх найбільшим привілесом є вповні і всеціло дати своє попертя Теократичному Правительству.

СІТИ

(Докінчення)

*"Тернина та сілки лукавому по стежці, а хто береже душу,
держись од них далеко" – Прип. 22:5*

Чоловік, що чинить завіт бути послухним Божому закону має пробудитись до розуміння, що він зв'язаний шлюбом з жінкою що противиться царству, і що вона старається змусити його перестати служити Царю. Рівнож і жінка може теж бути посвячена Господу але старатися контролювати напрямком діяльності чоловіка, котрий він бере. Чоловік, що піддався такому впливу йде прямо в пастку чи сіть наставлену ворогом. Хто має видіння царства і признає, що його відповідальність є спершу до Бога Єгови і Його Царя, Ісуса Христа, то він надає повну увагу і послушенство словам Царя а іменно: "Коли хто приходить до мене, й не зненавидить батька свого, й матір, і жінку, й діти, й братів і сестер, та ще й свою душу, не може учеником моїм бути." (Луки 14:26) Такого любов мусить бути до Бога і проти всіх, хто є проти Божого правительства. Так і жінка може знайти себе зобов'язаною до чоловіка, що противиться царству але її нагадується що її відповідальність є найперше до Єгови і Його Царя і царства і вона вибирає служити Богу найперше і всякого часу. Піддавшись якому-будь людському сотворінню із-за страху, що він не буде одержувати признання в людей то такий буде напевно запроваджений в сіти сатани. Отже християнин, що цілком посвятив себе Господу і має видіння царства і вірно служить Царю, радіє тим настільки се відносить до нього, що сіти які наставив для нього диявол були покрушені і що він утік звідти і знайшов прибіжище, мир і охорону в Господа. З його уст виходить радість відповідно слів псалміста: "Благословен Господь, що не дав нас зубам їх на здобич. Душа наша спаслась, як пташина із сільця птахоловця; сільце розірвалось, і ми спаслися. Поміч наша в імені Господа, що сотворив небо і землю." - Пс. 124:6-8.

ВЕЛИКИЙ

⁴⁸ Члени останка, що знаходяться ще на землі і є в лінії до царства самі по собі є

незвершені і тому чинять много помилок. Ті, що є їх "співтовариші" є теж незвершені і чинять помилки. Всі такі повністю усвідомлюють, що їх сила приходить від Господа і в Його силі вони можуть виконувати роботу доручену їм. Вони знають, що наколи будуть зберігати звершене серце посвячене Богу, то Його вічна сила буде явлена в їх користь: "Бо ж очі Господні обіймають усю землю, щоб піддержувати тих, що їх серце цілковито йому віддане." (2 Парал. 16:9) Вірні бачуть і оцінюють величність царства і що се є їх привілеєм сильно стояти разом і боротися за своїх братів і чинячи так ніколи не поступатися із-за страху до чоловіка чи диявола і ніколи не страхатися ворога. (Филип. 1:27-29, *Веймота*) Вони не є здивовані, коли деякі піддаються страху і відпадають до ворога і попадають в сіти. Вірні не жаліють і не плачуть за тими що відпали, бо чинячи так вони би переступили Боже повеління. - Езек. 24:16.

⁴⁹ Вірний останок і їх співтовариші признають царство як найбільше твориво Бога і що в царстві спочиває їх надія. Бог збудував Сион, свою столичну організацію і зробив Ісуса Христа їх Головою і там Єгова установив місце свого пробутку. (Пс. 132:13) Ті, що дійсно люблять Бога і мають Божий страх, і котрі є повністю і цілком посвячені Йому, і направили їх серця до царства, радісно співають пісню, словами Єгового пророка: "Великий Господь, достоси великої слави в городі Бога нашого, на святій горі його. Стремить у воздух гора Сион, радість землі цілої, на самій півночі город царя великого! Бог живе в палатах їх, знають його там, як високу твердиню." (Пс. 48:1-3) "Тільки на Бога вповає тихо душа моя, від него моє спасення. Він тільки моя скеля, моя зацита, моя висока твердиня; не захитаюсь ні трохи." (Пс. 62:1, 2) "Великий Господь і вельми достойний хвали, і величче його недослідиме". (Пс. 145:3) Страх Єгови – початок мудрості: "Страх Господень [Єгови] чистий, вічно пробуває." (Пс. 19:9) Всі ті, що дістануть

життя будуть мати страх до Єгови. "Бійтесь Господа, ви, святі його! Бо не знають недостатку ті, що бояться Його." (Пс. 34:9) "Нехай боїться Господа вся земля! Перед ним

нехай мають страх всі, що живуть на світі!" (Пс. 33:8) В Бозі [Єгови] моє спасення і моя слава; сильна моя скеля, моє прибіжище в Бозі [Єгови]."- Пс. 62:7, А.П.В.
